

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit
Rådet for Menneskerettigheder

**INUIT PISINNAATITAAFFII
PILLUGIT
SIUNNERSUISOQATIGIIT
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUSIAQ**

2019

Indholdsfortegnelse

Siunnersuisoqatigiit pillugit paasissutissat	3
Siunnersuisoqatigiit nutaat arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsut	3
2019-imi suliniutit	3
Siunnersuisoqatigiit nutaat 2019-imi novembarip ulluisa 29-anni pilersinneqartut	5
Instituttet for Menneskerettighederimik (IMR) suleqateqarneq	6
Killiffik pillugu nalunaarusiat 2019-imi saqqummersinneqartut	7

Ukiumoortumik nalunaarut 2019

Siunnersuisoqatigiit pillugit paasissutissat

Inuit Pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuaq tamakkerlugu inuit pisinnaatitaaffiitnik pilersitsinermut Parisimi tunngavissiaat, tassanngalu innersuussinerit siunnersuisoqatigiinnik kattuffinnillu pilersitsinermut tunngasut aallaavigalugit 2013-imi pilersinneqarput. Siunnersuisoqatigiit inatsisit naapertorlugit pilersinneqarput, tamatumanilu susassaqtuni kikkut ilaasortaassanersut alaatsinaattuussanersullu aalajangersarneqarpoq.

Siunnersuisoqatigiit nutaat arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsut

Inatsisartut Inuit Pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi pillugit inatsit nutaaq 2018-imi novembarip ulluisa 27-anni akuerisaat, 2019-imi januaarip aallaqqaataani atuutilerpoq.

Siunnersuisoqatigiit suliaminnik inatsit qulaani taaneqartoq naapertorlugu innersuussisarlutillu naliliisarput. Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat Naalakkersuisunit toqqarneqartarunnaarlutik Inatsisartunit innuttaasut innersuussutaat tunngavigalugit toqqarneqartalernermikkut Naalakkersuisunut pituttorsimavallaarunnaarnissaat innersuussutigisaasa ilagaat. Tamannalu ilutigalugu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiat Namminersorlutik Oqartussani naalakkersuisoqarfinnut pituttorsimajunnaarluni inatsit nutaaq naapertorlugu namminersulerpoq.

2019-imi suliniutit

Inuttalersuineq pillugu ataatsimiinneq 2019-imi aggustip ulluisa 20-anni aammalu inissitsiterneq pillugu ataatsimiinneq 2019-imi novembarip ulluisa 29-anni pipput.

Ikaarsaariarnermut ataatsimiititaliaq inuttalersuineq pillugu ataatsimiinnermik saniatigut Inuit Pisinnaatitaaffiit Instituti suleqatigalugu 2019-imi suliniuteqaqqippoq, aamma Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik innuttaasunik inuit innarluutillit pillugit 2018-imi pingasoriarluni ataatsimeeqateqarpoq. Ataatsimiinnerillu taakku 2019-imi nanginneqarput, Aasianni juunip ulluisa aqqarnganni

Side 3

Ukiumoortumik nalunaarut 2019

Narsarsuarmilu juunip ulluisa 13-ianni.

Ataatsimiinnerit taakku tallimaasut Nuummi Katuami 2019-imi novembarip ulluisa arfineq-pingajuanni ualikkut nalunaaqutaq pingasuniit unnukkut nalunaaqutaq arfineq-pingasut tungaanut malittareqqiivigineqarlutik isumasioqatigiittoqarpoq, ima qulequtaqartumik: Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii qanoq ililluta allangortissinnaavagut?

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnermi, Siunnersuisoqatigiinnit tapiiffigineqarnikumi, oqalutseqarnek pillugu nalunaarusiaq Ilisimatusarfiup Inuit Pisinnaatitaaffiitut Suliffeqarfik (IMR) suleqatigalugu suliaaraa.

Inuttalersuineq pillugu Nuummi ataatsimiinnissamut 2019-imi aggustip qaammataani aggersaasoqarpoq, Siunnersuisoqatigiillu maannamut suliaat ataatsimiinnermi siunnersuisoqatigiinni ilaasortangornissamik soqutiginnittunut paasissutissiissutigineqarput.

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit, Inuit Pisinnaatitaaffiitut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi pillugit inatsit nutaaq 2019-imi januaarip aallaqqaataani atuutilersoq naapertorlugu arlaannaannulluunniit attuumassuteqarunnaarnertik ilutigalugu nammineq allattoqarfeqalersinnaangorput. Aatsaalli ukiup 2019-ip qiteqqunnerani nammineq allattoqarfeqalerlutillu allattoqarfiat pisortartaarpoq. Siunnersuisoqatigiisimasut Namminersorlutik Oqartussani allattoqarfeqarnerminniit nammineq allattoqarfeqalernerannut ikaarsaarnermik suliaqartussamik ikaarsaariarnermut ataatsimiititaliamik, 2019-imi januaarip aallaqqaataaniit 2019-imi novembarip ulluisa 29-anni inissitsiterneq pillugu ataatsimiittoqarnissaata tungaanut attuuttumik, pilersitsipput. Tamannalu unammillernartoqarsimasoq, maanna Siunnersuisoqatigiisut isumaqarput.

Siunnersuisoqatigiit nutaat novembarip naanerani pilersinneqareernerminni amerlanngitsunik suliniuteqarput, inissitsiternerlu pillugu ataatsimiinnerat eqqaassanngikkaaanni 2019-imi ataatsimiinnatik. Taamaammat aningaasartuutaat allattoqarfiannik attassinermut ingerlatsinermullu annerusumik tunngapput.

Side 4

Ukiumoortumik nalunaarut 2019

Siunnersuisoqatigiit 2019-imi novembarip ulluisa 29-anni nutaanik inuttalersorneqarnerisa kingorna allattoqarfianni nutaamik pisortangortitsineq allattoqarfiannillu ingerlatsiinnarnissamik qulakkeerinnineq ukiup 2019-ip sinnerani suliniutigineqartutuaapput.

Siunnersuisoqatigiit nutaat 2019-imi novembarip ulluisa 29-anni pilersinneqartut

Inuit Pisinnaatitaaffiitut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivini nutaani ilaasortat 2019-imi tallimangorneq novembarip ulluisa 29-anni inissitsiterneqarput. Sara Olsvig siunnersuisoqatigiinni siulittaasunngorpoq, Anders Meilvangilu siulittaasumut tullersortinngorluni. Taakku marluullutik tamanik akuerineqartumik qinigaapput.

Siunnersuisoqatigiinni nutaani ilaasortat 13-iupput. Taakkunannga qulit Inatsisartunit qinigaapput, tamatumanilu Meeqqat Illersuisuat, Inuit Innarluutillit Illersuisuat taamatuttaaqaq Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit siulittaasuat Siunnersuisoqatigiinni pissusissamisoortumik ilaasortaapput.

Ilaasortani Inatsisartunit toqqakkani quliusuni tallimat Inatsisartunit inuiaqatigiinni innuttaasut kattuffiisa tallimat innersuussutaat tunngavigalugit qinigaapput, sinnerilu aamma tallimaasut inuit pisinnaatitaaffii tunngaviusut naapertorlugit qinigaallutik

Siunnersuisoqatigiinni tamarmiusuni ilaasortat ukuupput:

§ 3. Inuit Pisinnaatitaaffiitut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi, Siunnersuisoqatigiit inuiaqatigiinni inuit kattuffiisa inuit pisinnaatitaaffiitut tunngasunik suliallit isumaannut naapertuuttumik, katiterneqassapput. Tamatuma saniatigut oqartussat inuit pisinnaatitaaffiitut tunngasunik suliaqarfiusut Siunnersuisoqatigiit ataatsimiiinneranni aamma najuuttassapput.

Imm. 2. Inuit Pisinnaatitaaffiitut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivini aalajangersimasumik ilaasortat ukuupput:

- 1) Meeqqat Illersuisuat, Aviåja Egede Lynge
- 2) Inuit Innarluutillit Illersuisuat, Christina Johnsen

Side 5

Ukiumoortumik nalunaarut 2019

3) Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiit siulittaasuat, Kathrine Bødker

Im. 3. Inuit Pisinnaatitaaffiitut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivini aalajangersimasumik ilaasortat saniatigut ilaasortat allat quliusut Inatsisartunit kattuffiit, peqatigiiffiit, suliffeqarfiit il.il. innersuussutaat tunngavigalugit qinigaapput, takuuk imm. 2. Taakku ima atuuffeqarput:

- 1) Meeqqat inuusuttullu pillugit suliniaqatigiiffiit Naalakkersuisutiguunngitsut sinnerlugit ilaasortaq ataaseq: Nike Berthelsen
- 2) Inuit innarluutillit pillugit suliniaqatigiiffiit Naalakkersuisutiguunngitsut sinnerlugit ilaasortaq ataaseq: Arnajaaq Lyngø
- 3) Eqqartuussiviit inatsisitigullu isumannaatsuunissaq pillugit suliniaqatigiiffiit Naalakkersuisutiguunngitsut sinnerlugit ilaasortaq ataaseq: Lise Mørup Dalsgaard
- 4) Ilinniartitaaneq ilisimatusarnerlu pillugit Naalakkersuisutiguunngitsut sinnerlugit ilaasortaq ataaseq: Annemette Nyborg Lauritsen
- 5) Nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii pillugit suliniaqatigiiffiit Naalakkersuisutiguunngitsut sinnerlugit ilaasortaq ataaseq: Sara Olsvig
- 6) Ilaasortat sinneri tallimaasut inuit pisinnaatitaaffii naapertorlugit soqutigisalittut ilaasortaataapput. Ukuuppullu: Anders Meilvang, Sofie Lennert, Henrik Sandgreen, Hans Reimer aamma Ludvig Larsen.

Siunnersuisoqatigiit ima inissitsitigaapput: Siulittaasoq Sara Olsvig, siulittaasup tullia Anders Meilvang. Siunnersuisoqatigiit tamatuma saniatigut aqutsisut ataatsimiititaliaannik pilersitsinikuupput, tasanilu ilaasortaapput Siunnersuisoqatigiit siulittaasuat, siulittaasup tullia ilaasortarlu ataaseq, tassa Nike Berthelsen.

[Instituttet for Menneskerettigheder \(IMR\) suleqateqarneq](#)

Inuit Pisinnaatitaaffiitut Kalaallit Nunaanni Suliffeqarfik (IMR) Danske Institut for Menneske Rettighederilu qanimut suleqatigiipput. IMR inuit pisinnaatitaaffiisa Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik naapertorneqalernissaat siunertaralugu kattuffippaalunnik suleqateqarpoq.

Side 6

Ukiumoortumik nalunaarut 2019

IMR-ip ilaatigut Inuit Pisinnaatitaaffiitut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi,
Meeqqat Illersuisoqarfiat MIO, Ilisimatusarfik aamma Inuit Innarluutillit
Illersuisoqarfiat Tilioq suleqatigai. IMR-ip Instituti suleqatigissallugu pingaartippaa.

Taakku marluullutik Kalaallit Nunaanni inuit pisinnaatitaaffiik illersuinerup
pitsanngorsarnissaanut iluaqutaasinnaasunik oqartussanut inuillu pisinnaatitaaffii
pillugit sussasaqartunut allanut innersuussuteqartarput.

Killiffik pillugu nalunaarusiat 2019-imi saqqummersinneqartut

Inuit Pisinnaatitaaffiitut Institutip aamma Inuit Pisinnaatitaaffiitut Kalaallit Nunaata
Siunnersuisoqatigiivisa inuit pisinnaatitaaffiik Kalaallit Nunaanni naapertuinermi killiffik
pillugu 2018-imi nalunaarusiaat pingasuupput, taakkualu ukununga tunngapput: meeqqat
inuusuttullu, inuit innarluutillit naligiissitaanerlu. Nalunaarusiat taakku 2019-imi aprilimi
saqqummersinneqarput.

Side 7

